

**Za čiščenje
krovi**
uporabljajte znani
**PLANINKA - čaj
BAHOVEC.**
Pristen je le v plombiranih
paketi.
Reg. br. 76 od 5. II. 1932.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Posvet treh velesil v Parizu. Dne 23. marca se je vršil v Parizu posvet zastopnikov treh velesil: Anglije, Francije in Italije v ožigled položaju, ki je

nastal vsled uvedbe splošne vojaške dolžnosti v Nemčiji. Sklenjeno je bilo med drugim, da bode obiskal angleški zunanji minister za Berlinom še tudi Moskvo, Varšavo in Prago. Po teh sestankih se bo vršila konferenca zgoraj omenjenih treh velesil dne 11. aprila v Stresi.

Italija je mobilizirala celotni letnik 1911 radi dogodkov v vzhodni Afriki ali v Abesiniji.

Povzročitelj in vodja zadnje grške revolucije Venizelos se je pripeljal dne 19. marca na italijanskem parniku »Rex« s svojo ženo in 118 grškimi begunci v Neapelj, odkoder se bo preselil v Pariz. Med begunci je več bivših ministrov, senatorjev, mornariških častnikov ter žena poveljnika uporne grške mornarice.

PO SVETU KATOLIŠKEM

Učiteljstvo in cerkev. Sovražniki cerkve kaj radi vperejajo učiteljstvo v protiverna in proticerkvena »kola«. Učitelji naj bi ta voz vlekli, framašonski in socialistični voditelji pa bi se na njem vozili kot gospodje. Profit od take proticerkvene ekspedicije kajpada imajo vedno voditelji. Ponekod mnogoteri učitelji to svojo roboto brezbožnemu framašonstvu in marksizmu opravljajo prostovoljno iz navdušenja do organizacije, koje člani so, kakor se to deloma dogaja v Franciji in Čehoslovaški. Po drugod pa se k temu poslu komandirajo. To se n. pr. sedaj dogaja v Mehiki. Zvezni vzgojni urad v mehiški državi Yucatan je izdal ukaz, da se mora vse učiteljstvo v državnih šolah javno odpovedati veri. Obveza, ki jo mora učiteljstvo podpisati, se glasi: »S tem izjavljam, da sem nespravljiv sovražnik katoliške vere in da sem na razpolago za borbo proti duhovščini, kjerkoli bo potrebno. Dalje izjavljam, da sem na razpolago za vsako borbo proti fanatizmu.« — Učiteljstvo se mora dalje tudi obvezati, da ne bo izvrševalo nikakih verskih opravil v svojih domovih.

Tudi grobarji imajo patrona. Grobarstvo je žalosten in težaven posel: prireditelj zadnjega doma za človeka na tem svetu. Grobar izkopa človeku zadnji kvartir, ki v njem ostane človek do vstajenja mrtvih. Grobarji so po veliki večini resnobni ljudje. Ko drugim kopljejo jame, jim nehote vznikne misel v glavi: tudi mene čaka taka jama, ki mi

jo bo kak drug izkopal. Grobarji imajo, kar je manj znano, svoja patrona: to sta Tobija in sv. Jožef Arimatejski. Tobija (praznik 2. septembra) je živel v Stari zavezi. Njegovemu sinu, mlademu Tobiji, je sam nadangel Rafael bil spremljevalec na potovanju. Stari Tobija je vršil s požrtvovalno vztrajnostjo telesna dela usmiljenja: proti zapovedi sovražne oblasti je zakopal v tajnosti nočne teme mrtva telesa, da ne bi postala plen roparskim pticam. Za to delo je Bog bogato blagoslovil Tobija in vso njegovo družino. Drugi patron grobarjev pa je sv. Jožef Arimatejski (praznik 17. marca). Bil je najimenitnejši grobar svetovne zgodovine: samemu božjemu Zveličarju, ko je umrl na križu, je priredil grob in pokop. Še nikdar ni noben grobar kakšnemu mrtvemu telesu skazal toliko spoštovanja in ljubezni, kot sv. Jožef iz Arimateje Kristusovemu sv. telesu. Iz groba, ki je pred njega sveti Jožef položil velik kamen, je Gospod tretji dan vstal v božanstvenem veličju, ki ga je bil potem deležen tudi njegov sveti grobar.

Dom duhovnih vaj pri sv. Jožefu n. Celjem. Za moške: 11. do 15. aprila. Za dekleta: 15. do 19. maja, 9. do 13. junija, 6. do 10. julija, 14. do 18. avgusta, 12. do 16. oktobra, 1. do 5. nov., 26. do 30. decembra. Za žene: 26. do 30. maja, 7. do 11. sept., 28. sept. do 2. okt. (žene iz Trbovelj). Za fante: 14. do 18. dec. Začetek na vsak prvi gori imenovani dan ob 6. uri zvečer. Vodili bodo gg. misijonarji sv. Vincencija Pavlanskega. Vzdrževalnina za vse dni je 75 Din. Priglasiti se je pravočasno in priložiti znamko za odgovor. Posamezna župnije si lahko prekrbe lastne duhovne vaje, če je vsaj 20 pri-
glašencev.

Na evharistični kongres gremo!

Katoliški Slovenci v mariborski škofiji smo imeli lani v Mariboru veličasten evharistični kongres. V tem letu pa se vrši v Ljubljani in sicer dne 28., odnosno 29. in 30. junija evharistični kongres za vso Jugoslavijo. Tudi mi bomo šli in sicer moramo iti v častnem številu. Pokazati hočemo, da nas ne razdvoji ničesar in da kljub vsem gospodarskim težavam in skrbem in kljub vsem zvičajnim poskusom ter političnem lovljenju ves slovenski narod ostaja zvest

svojim svetim idealom, svoji veri in svoji narodnosti, zvest svoji državi. Dasi bo evharistični kongres samo verska prireditelj, vendar bo pokazal tudi kulturno višino Slovencev.

Povabilo na kongres ste itak že prejeli. V gotovih župnijah tudi prav pridno delujete in se pripravljate. Danes vam sporočamo, da se bo istočasno vršilo tudi romanje na Brezje in sicer dne 28. junija bo odhod in dne 29. junija smo na Brezjah, zvečer gremo v Ljubljano,

smo pri polnočni procesiji in drugi dan pri vseh slovesnostih, nato pa gremo zopet domov. Začnite se že sedaj pripravljati na to, da vas bo šlo kar največ! Vozne cene bodo letos precej nižje kot so bile lani. Imeli bomo svoje posebne vlake kakor vsako leto.

Dne 29. junija je na evharističnem kongresu da. mladine. Prijavite na odbor za evharistični kongres v Mariboru gg. katehetje, če bi se pridružili s svojo šolsko mladino tudi iz naših krajev. Dobe se šolski vlaki s četrtinsko vožnjo. Treba je pa seveda takoj začeti s prijavami. Letos naj bi šolarji, posebno večji, šli samo na ta izlet: na kongres v Ljubljano. Mladina, ki se bo kongresa udeležila, ga ne bo vse dni svojega življenja pozabila in bo ostala zvesta Kristusu! Prosimo, da se gg. katehetje čimprej odločijo za to in nam sporočijo!

Vsak dan bodi naša misel: Na kongres gremo! Vsak dan bodi naša molitev: Da bi srečno uspel in prinesel blagoslova tudi med nas Slovence v lavantinski škofiji!

NOVICE

Osebnosti.

Umrli je v celjski bolnici dne 22. t. m. v starosti 70 let g. Franc Roblek, veleposesnik v Zalcu, načelnik Savinjske posojilnice, bivši žalski župan, nekdanji poslanec na Dunaju, predsednik Hmeljarskega društva in Hmeljarne. Svetila mu večna luč!

Nesreče.

Nesreča pri smučanju. Nogo si je zlomil pri smučanju na Jezerskem gospod Zdravko Štangel iz Maribora. Prepeljali so ga v ljubljansko bolnico. G. Zdravku želimo skorajšnje okrevanje.

Dva pogorelca. V Zgornjem Krapju pri Ljutomeru je pogorel posestnik Iv. Špindler. Zgorelo mu je gospodarsko poslopje, svinjaki in ostrešje na hiši. Škoda 20.000 Din. — V Trnčah pri Račah je upepelili ogenj stanovanjsko hišo in gospodarsko poslopje, ki sta bila pod skupno streho, posestniku Antonu Smolingerju. Škoda 25.000 Din.

Tri prste na roki je odrezal stroj Lapornik Francu, delavcu v tovarni podpetnikov v Gračnici pri Rimskih toplicah. Poškodovani se je zatekel v celjsko bolnišnico.

Smrtna nesreča. 24letni brezposelni mizarški pomočnik Franc Ule s Sela pri Zagorju je tolkel s kladivom po skali. Kladivo se je razletelo in kos železa je zadel Uleta v trebuh tako, da je v ljubljanski bolnišnici podlegel notrajni poškodbi.

Razne novice.

Fakir, ki se je zadušil v grobu. Ilija Petrovič iz Like je rad nastopal po Bački v ulogi indijskega fakirja ali čudodelnika. Po fakirskem načinu se je dal zakopati živ v grob, iz katerega je vstajal čil ter zdrav na presenečenje radovednega občinstva. Ob priliki obiska

sela Martonoš je razglasil, da bo vstrajal zakopan v grob dve uri. Najel je dva fanta, ki sta izkopala poldrugi meter globok grob. Ob številnih gledalcih iz vasi sta fanta zagrebala fakirja. Ko sta ga pa odkopala čez eno uro, je bil Ilija — mrtev. Slučaj je obravnavalo zadnje dni sodišče v Subotici. Oba pogrebca so oprostili, ker sta potrdila s pričami, da sta ravnala po naročilu fakirja in sta ga celo izkopala eno uro poprej, kakor jima je bilo naročeno. Priče so še izpovedale, da je fakir popil pred pogrebom precej žganja iz jeze, ker mu je bila prva predstava od oblasti prepovedana.

Reva zapustila 40.000 Din. V Beljaku v Kaigasse 6 je živorarila 70letna Ana Konič, ki se je izselila iz Jugoslavije. Zadnja leta je živela v tako siromašnih razmerah, da je bilo vse prepričano, da je 70letna starica reva, ki je vredna dejanskega usmiljenja. Koničeva je umrla pred nedavnim. Po smrti so preiskali njeno borno sobico, v kateri so odkrili dve hranilni knjižici s 3000 šilingi, med capjem in po predalih so pa nabrali 2000 šilingov. Navidezna reva je zapustila brez dedičev lepo premoženje 40.000 Din. Policijska oblast je odredila, da se poiščejo sorodniki.

Gospa Venizelos. V zadnji grški ponosrečeni vstaji je igrala po časiopisnih poročilih poleg očeta revolucije 80-letnega Venizelosa njegova soproga najvažnejšo vlogo, saj je tudi financirala vstajo s 300 milijoni drahmen. Gospa Venizelos je iz grške prestolice iz Aten. Je hčerka Grka Kiliki, ki se je pa pred več leti preselil v London, kjer si je pridobil angleško državljanstvo. Ko je Kiliki v Londonu umrl, je zapustil dedičem 2 milijona angleških funtov. Od te svote je podedovala njegova hčerka Jelena eno tretjino. Jelena Kiliki je spoznala Venizelosa, ko je bil na višini politične slave, leta 1919 pri mirovnih pogajanjih v Versaillesu pri Parizu. Poročila se je z Venizelosom leta 1921. Kot poročno darilo je podarila grški vladni krasno palačo v Londonu, kjer se nahaja še danes grško poslaništvo. Najbolj jo je peklo, ker je v zadnjem času Venizelosova zvezda precej obledela. S svojimi lastnimi denarnimi sredstvi je vršila agitacijo za moža. Tudi najnovejša izguba 300 milijonov drahem jo gotovo manj boli nego pa popolen poraz in prognanstvo soproga.

Nova cesarska palača v prestolici Abesinije. Abesinski cesar, kojega deželo ogrožajo sedaj Italijani z vojno, se je preselil te dni v čisto novo palačo, ki je zgrajena v angleškem slogu in je stala 250.000 angleških funtov. Cesar si je izvolil sam opremo palače. Celotno pohištvo je bilo kupljeno na Angleškem. Pri opremitvi je zastopano vsako razdobje angleške pohištvne umetnosti. Le par sob za tujce je opremljenih z modernim pohištvom. Palača posedla lastni kino, zelo obširno telefonsko napravo ter kopalnice, še plesna dvorana je v slogu, kakoršen je bil običajen v časih kralja Salomona.

Požar upepelil 900 hiš. V Lurku, 200 km od Mukdena v Mandžuriji, je uničil podtaknjen požar 900 hiš.

Dijaška kuhinja v Mariboru je prejela od g. dr. Antona Hrovata, zdravnika v Ormožu, me-

**ZA
VAS
LE**

Zlatorog
terpentinovo
milo!

sto cvetja na krsto pokojnega dekana Fridrika Horvata, 200 Din; od svatov na gostiji Drevenšek-Skrabl v Dragonji vasi 100 Din; od g. Josipa Weixla, dekana v Križevcih, 65 Din; od zlatoporočencev Janeza in Marije Kozderec v Cirkovcih 30 Din; od g. Franca Spindlerja, župnika v Cirkovcih, 20 Din. Vsem izreka odbor najlepšo zahvalo.

Sanatorij v Mariboru, Gosposka ulica 49, telefon 23-58. Najmodernejše urejen za operacije. Najnovejši zdravilni aparati. Vodja: specialist za kirurgijo dr. Černič. Prosta izbrava zdravnikov.

Obžalovanja vredni slučaji.

Pokus samomora. V mariborski jetnišnici čaka na potrditev smrtne obsodbe ali na pomilostitev na dosmrtno ječo morilec Juhant. Izjavil je pazniku, da se ne na obesiti in si je prerezal s priostreno žlico žile na roki, pa so mu oteli življenje.

Smrtna žrtev tihotapske strasti. Na meji blizu Dravograda je padel kot žrtev tihotapske strasti 21letni posestniški sin Ivan Pongaršek, po domače Branek. V družbi tovarišev je hotel v Avstrijo vtihotapiti dva konja. Pongarška je ustrelil obmejni stražnik na begu v ного in je izkrevavel tekom 10 minut.

Televajška brata. Pred mariborskim sodnim senatom je dajal odgovor 39letni čevljar Feliks Kosi iz Ruperč v šentlenarškem okraju. Omenjeni je dne 4. novembra 1931 skupno s svojim bratom Janezom napadel in ropal 68letnega posestnika Franca Herica na poti iz Kamenšaka v Branoslavce. Stari Heric se je mudil pri p sestniku Senčarju v Kamenšaku na obisku. Na povratu sta se mu pridružila brata Kosi. Starčka sta podrla med potjo na tla. Odvzela sta mu 110 Din gotovine in hranilno knjižico na 75 Din. Janeza Kosi so prijeli koj drugi dan po zločinu. Marca 1932 je bil v Mariboru obsojen na 1 leto in 6 mesecev ječe. Feliksa pa so šele pred nedavnim izsledili in zaprli. Poleg roparskega napada ima na vesti še dve pred zakonom neporavnani tatvini in je bil že 13krat predkaznovan. Sedaj je bil obsojen na 2 leti in 6 mesecev ječe.

Brezmejna drznost dveh obsojencev. Simon Bezjak, 23letni posestniški sin iz Kicarja pri Ptuj, in 25letni posestniški sin Matevž Kozel iz Velike Varnice, sta bila lanske leto zaprta na Ptuj. Prestajala sta kazensko skrajno ločeno vsak v svoji celici. Bezjak je hitro ugotovil, da so križi na njegovem oknu sneti in samo prislonjeni, kar sta izvršila že njegova prednika, ki sta sedela v isti celici. Bezjak je pobegnil dvakrat skozi nezavarovano okno in se zopet vrnil po

isti poti. Lani dne 25. novembra je bil premeščen Kozel k Bezjaku in takoj je bil tudi ta pridobljen za nočne zlete. Novembra in decembra sta uhajala omenjena skozi okno, se klatila po okolici Ptuja in kradla kure in domače zajce. Nakradeno živo blago sta nosila na dom Bezjakovega brata, kjer sta se gostila. Dne 12. decembra sta se vračala z nočnega pohoda po Ljutomerski cesti nazaj v zapor. Srečala sta 17letnega pekovskega vajenca Feliksa Osojnika, ki je imel na hrbtu poln koš razne peke. Preiskala sta mu žepe ter koš in ga še osuvala. Vajenec je po pobegu napadalcev začel vpiti in kmalu so bili ljudje za lopovoma in so jima onemogočili neopažen pobeg v jetniško celico. Skrila sta se v mestu. Bezjak se je javil sam sodišču, Kozela pa so kmalu prignali orožniki. Opisane drzne izpade dveh obsojencev je obravnavalo mariborsko sodišče dne 20. marca. Bezjak in Kozel sta se zagovarjala radi ropa in petero tatvin. Pred sodniki je Bezjak vse priznal, Kozel pa tajil. Bezjaka so obsodili na 1 leto in 8 mesecev robije, Kozela na 2 leti in 4 mesece robije.

Napaden na povratku od občinske seje. Iz Osluševcev pri Veliki Nedelji se je vračal od občinske seje v noči Fr. Erlih, posestnik v Polencih. Na cesti so ga napadli neznanci iz zasede in so ga tako obdelali, da so ga morali prepekljati v bolnico v Ptuj.

Pet kmetov je ogoljufal. Pred mariborskimi sodniki je dajal zadnje dni odgovor 37letni Franc Veber, rojen v Framu pri Mariboru, po poklicu mesar brez posla. Ukvarjal se je s tihotapljenjem saharina. Naenkrat se je lotil brez vsakega denarja vinske kupčije. Ogoljufal je pet kmetov za 5000 l vina v skupni vrednosti 12.500 Din. Razven tega je še prodajal sode in zagrešil na ta način goljufijo v znesku 3000 Din. Prodajal je vino celo v Ljubljano. Eno od svojih žrtev, ki mu je pripeljala vino, je zvalil v krčmo, med tem časom je sam prodal vino in zginil z izkupičkom. V Slovenski Bistrici se je zgledal Veber pri krčmarici in je prosil 130 Din na posodo. Zastavil je paket s saharinom. Ker se drugi dan ni vrnil, je odprla gostilničarka zavoj. Po razvitju ni zadela na saharin, ampak na navadno zemljo! Veber je bil obsojen radi goljufije na 2 leti in 1 mesec ječe.

Samomor neznanke. V Zagorju ob Savi se je pognala z mosta v reko neznanca mladenka in utonila. Ko so jo potegnili iz Save, so ugotovili le toliko, da ima neznanke na desni roki šest prstov.

Bogokletno dejanje brez primerel V noči med 18. in 19. marcem je bogokletna roka podžagala evharistični križ na Novi gori na Dolenjskem. Križ je stal

na najvišji točki župnije Škocjan, je bil 9 m visok, iz hrastovega lesa, belo pobarvan in v spomin jubilejnega leta odrešenja ter kot priprava na letošnji euharistični kongres. Bogokletno dejanje je bilo izvršeno tik pred blagoslovitvijo. Ko so ljudje zvedeli, kaj se je zgodilo na versko tolikanj dobrem Dolenjskem, so jokali od žalosti nad tako propalostjo ene surovine. Može so hitro posekali nov hrast in kmalu je stal na mestu podžaganega križa nov in za 2 m višji. Novi križ so slovesno blagoslovili med sviranjem godbe in prepevanjem cerkvenih pesmi.

Trikrat ušel in vendar prijet. V Studencih pri Mariboru je doma 26letni mehanik Mirko Rijavec. Na Koroškem je premotil pod krinko premožnega trgovca hčerko bogatega hotelirja, da ga je poročila. Maloporočeni par se je odpeljal v očetovem avtomobilu v Split v Dalmacijo. Nevestin oče jima je dal na pot 5000 avstrijskih šilingov. Rijavcu so postala tla v Splitu prevročna, je pač zginit in njegova žena je prijavila izgin policiji. Rijavca so prijeli na Sušaku v trenutku, ko je hotel smukniti v italijansko Reko. Na voznji iz Sušaka proti Gračacu je pobegnil orožnikoma iz vozečega vlaka. Goljufa Rijavca so zgrabili dne 20. marca v bližini Knina v Dalmaciji in so ga spravili v Split. Omenjenemu je uspelo trikrat, da se je odtegnil s pobegom roki pravice.

*

Slovenska Krajina.

Črenšovci. Na zadnji živinski sejem je bilo prignane dosti živine, le kupcev ni bilo. Za bike se skoraj nihče ni zanimal. Živino so prodajali res po sramotno nizkih cenah. Na ta naš sejem pridejo navadno tudi trgovci s svojo robo, pa jim oblast ne dovoli prodajati, ker je pač to samo živinski sejem. Proti pol dnevu pa le začno prodajati. Čudno! Ali naj občina izprosi dovoljenje tudi za kramarski sejem, ali pa naj se strogo drži dejstva, da sme biti marca le živinski sejem. — Še vedno plešemo! V Trnju je nekdo, ki vabi tudi sedaj v postu pive in plesalce. Ali so take »plesne veselice« dovoljene, ki trajajo do prvih jutranjih ur? Oblast, zgani se!

Črenšovci. V naši fari bomo imeli dve volišči: predsednik na volišču v Črensovcih bo g. Dobernik, ravnatelj meščanske šole v Lendavi,

Bivši grški kralj Jurij, o katerem pišejo, da bo ponovno zasedel prestol.

na Srednji Bistrici pa g. Križman, šolski upravitelj iz Dolnje Bistrice. — Otroci na Dolnji Bistrici so se »naganjali«, posledica je bila, da je učenec Kohek obležal z zlomljeno nogo. Za dalje časa se je šole rešil. — V jeseni utopljeno Vinčec Rozo so našli sedaj v Muri in jo pokopali na domačem pokopališču na Dolnji Bistrici. Pokoj njeni duši! — Mlinarji radi spiijo, hudobneži celo pravijo, da so mlinarjevi največji lenuhi, in zato n' čudo, da se je »vtopilo« na Gornji Bistrici Smodišov mlin. Pa so ga srečno rešili. — Umor, ki se je izvršil v Mari-

boru, je tudi pri nas vzbudil zanimanje. Ubiti Gselman je imel namreč pri nas svoja dva otroka, pri sestri svoje žene. Vsi pomilujejo nesrečna otroka in sočustvujejo s pošteno družino. Pokojnega so poznali tudi pri nas kot mirnega in poštenega moža. Naj mu svetli večna luč!

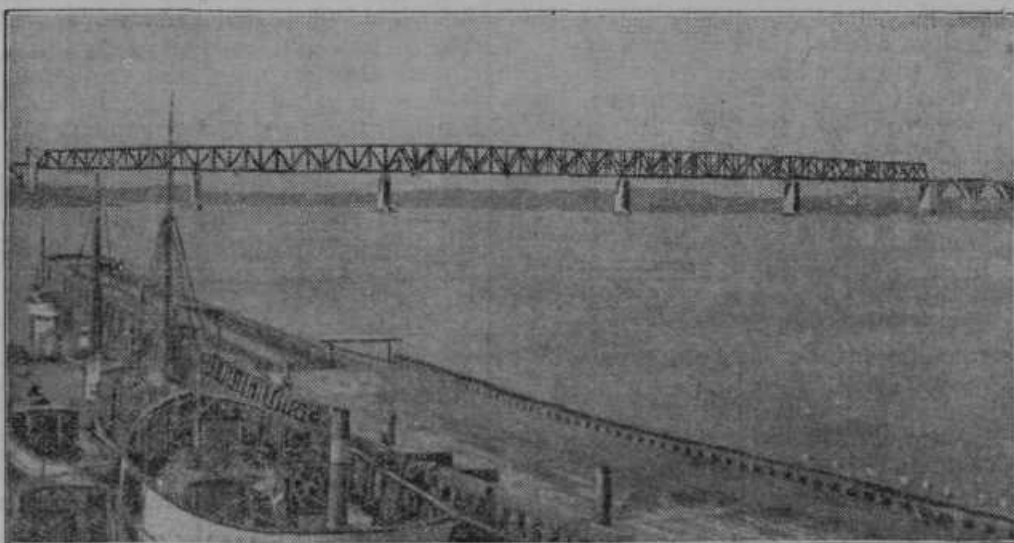
Beltinci. Dne 12. marca je izdihnil svojo dušo posestnik in gostilničar Kreslin Josip. Pokojnik je bolehal dalje časa za mučno boleznijo, ki ga je priklenila na posteljo in ni več vstal. Bil je dober soprog in oče svoji družini.

Pater deli na vojno odhajajočim italijanskim častnikom svetinjice.

Člani abesinskega vojnega sveta.

Novi most na Danskem, ki veže polotok Jütland in otok Fünen.

Zapustil je užaloščeno soprogo in tri nepre-
skrbljene otroke. Pogreba se je udeležila veli-
ka množica znancev, prijateljev in domačih
ljudi. Pokojniku blag spomin in pokoj njegovi
duši! Preostalom naše iskreno sožalje! — Ob
smrti Kreslina moramo pripomniti, da je sedaj
užiti tretji gostilničar. Vsako leto je eden iz-
dihnil in sedaj je prišla smrt še na njega.
Res čudna so življenjska pota!

Turnišče. Veleposestvo v Beltincih je ponu-
dilo naši občini 50 centov semenskega krom-
pirja, 1 cent po 60 Din. Sicer smo zelo veseli,
da pridejo naši kmetovalci do dobrega semen-
skega krompirja, vendar se nam pa zdi ta ce-
na semenskega krompirja previsoka, ker se
cent krompirja pri naših kmetovalcih doma
prodaja po 35 do 40 Din. Radi previsoke cene
si marsikateri kmetovalec, da bi zelo rad,
ne bo mogel nabaviti semenskega krompirja,
ker je med našim ljudstvom res bore malo
denarja. — Umrli je pri nas Bakan Jula, po
domače: Čizmarova, v visoki starosti in po
mučni, štiriletni bolezni. Pokoj njeni duši! —
Poštni avtobus je po presledku več dni začel
zopet redno voziti. Avtobus ni vozil radi udi-
ranja ceste od Genterovcev do Ledave. Sedaj
so je cesta nekoliko izboljšala in se je vpos-
tavljal redni promet potnikov in pošte, kar nas
zelo veseli.

Turnišče. V bližnjih Gomilicah smo imeli na
Jožefovo zelo lepo in redko slovesnost. Izvr-
šila se je namreč blagoslovitev razpela, ki je
bilo postavljeno na novo že lansko leto. Blago-
slovitev je izvršil vlč. g. Ivan Jerič, dekan in
župnik turniški. — Umrli je pri nas posestnik
Horvat Janez v visoki starosti in po daljšem
bolehanju. Pokoj njegovi duši, ostalim naše
sožalje! — V bližnji Nedelici so pokopali dne
20. t. m. Rožo Stefanec, po domače Bučkašovo.
Pokojnica je le nekaj časa bolehal za težko
in mučno boleznijo. Zapustila je tri mlade
otroke in žalostnega soproga. Pokojnici blag
spomin in pokoj njeni duši, preostalom naše
iskreno sožalje!

Sobota. Kakor izvemo, je bil g. ing. Lali Jo-
žef premeščen od tukajšnjega srezkega cest-
nega odbora po službeni potrebi v Ptuj. Nje-
gov odhod je presenetil mnoge njegove znance
in prijatelje. Bil je splošno priljubljen. Na no-
vem mestu mu želimo obilo sreče! — Dne 17.

marca se je vršila ob pol 10. uri v Soboti red-
na letna skupščina srezkega odbora Rdečega
križa. Skupščina je potekla v najlepšem re-
du. — Kakor čujemo, so premešteni iz našega
sreza sledeči šolski upravitelji: g. Boko iz
Strukovec v Loko, g. Antauer iz Tišine v Treb-
nje in g. Filo iz Markovec v Smarjeto ob Pes-
nici. K tej vesti pripominjamo: G. Antauer in
g. Filo sta velika narodna vzgojitelja in po-
bornika združne misli v Slovenski krajini.
Oba sta že starejša gospoda. G. Antauer je tu-
di znan predavatelj v čebelarški stroki in iz-
guba g. Antauerja bi v živo zadela naše če-
belarje.

Lipa. Pri nas je priredila odrasla mladina
igro. Vse je šlo v najboljšem redu in tudi gle-
dalcev je bila polna šolska soba. Sredi igre
pa se je nenadoma vnela zavesa od karbidne
svetilke. Med gledalci je nastala velika pani-
ka. Da se ni vnel oder, se je treba zahvaliti
prisotnosti duha enega učitelja, ki je naglo
strgal zaveso in je pogasil ogenj. Ljudje so se
kmalu pomirili in igra je v najboljšem redu
bila odigrana. Odrasli mladini iskreno česti-
tamo!

Gomilice. Pokopali smo mlado mater, ki je
postala žrtev materinstva. Matjažičeva je za-
pustila pet majhnih otrok in šest otrok, ki
ga je pokojnica pustila v zibelki, je tudi čez
nekaj dni umrl. Pokojnici blag spomin, osta-
lim naše sožalje!

Duga ves. Vršila se je razprodaja občestnih
murv, ki so jih kupci že skoro vse posekali.

Kakor smo že na tem mestu poročali, se bo
vršilo sajenje sadik. Izkopane so že jame za
saditev in ta ukrep cestnega odbora moramo
res pohvaliti.

Bogojina. Dne 20. t. m. se je vršil živinski
in kramarski sejem. Prignane je bilo veliko
število živine in prišlo je mnogo kramarjev.
Vendar pa sejem ni kazal tiste živahnosti v
kupcijah, kakor je to bilo pred leti. Ko bi le
bila že skoro končana kriza!

Vojakom novincem!

Fantje! Spet prihaja spomlad in nam
naznanja čas slovesa. Kakor meseci hi-
tro so zbežala leta, ko smo se stopivši
iz šole začeli vežbati s krampom in ko-
so. Zdaj pa nas kliče draga domovina,
da se izvežbamo kot vojaki v njeno
obrambo. Tovariši! Težko bo slovo od
zelenih gričev in dolin lepe Slovenije.
Gremo v druge kraje širne naše države,
da zadostimo svoji dolžnosti. Fantje!
Ko bomo letos odhajali v vojaško služ-
bo, ne bomo pijani razgrajali in kleli,
ampak z veselim obrazom in lahkim

korakom bomo zapeli pesem radosti in
mladosti.

*

Duhovne vaje za mladino.

(Piše fant, ki se jih je udeležil.)

Veliko se je že razpravljalo, govorilo
in pisalo od ljudi raznih stanov o hudih
časih, v katerih sedaj živimo. Predla-
gala so se razna zdravila in vendar je
ostalo vse pri starem. Razlog je v tem,
ker se ne gre zlu do dna. Misli se samo
na telo, na dušo pa se navadno pozab-
lja. Ozdravljenje, in sicer pravo ozdrav-

Kruh, ki se drži leta dolgo.

Pred letom 1729 se
nisu poznali v Evropi
drevesa z imenom sa-
go. Imenovanega leta
so prinesli sago-seme
na Angleško. 11 let po-
zneje so dobili sago
Francozi. Leta 1744 so
ga začeli rabiti v Nem-
čiji. Sago drevo je do-
ma v Indiji, na Novi
Gvineji, po južnih oto-
kih Azije ter spada k
družini palm. Iz veli-
kega sago drevesa pri-
dobijo domačini do
300 kg sago moke. In-
dijci živahno trgujejo
s kruhom iz sago mo-
ke. Tak kruh poseda
izredno lastnost, da se
ga ni prime plesnoba,
in je užiten celo še po
preteku nekaj let. —
Predno je mogoče jesti
star sago kruh, ga je

Januš Golec:

Propast in dvig.

Ljudska povest.

Oblast je očitno dražila kmečko potrpežljivost
do skrajne meje in radi tega je došlo do uporov, ka-
kor bomo čuli v naslednjem.

Na župana v Sromljah ter v Artičah se je obrnila
razkuževalna komisija parkrat, naj razglasita pri
cerkvi, da bo ta in ta dan poduk o trtni uši in nato
pregled od škodljivca napadenih vinogradov. Župana
se nista zmenila za naznanila komisije, ki se je obr-
nila na glavarstvo v Brežice, naj ono pritisne na oba
občinska predstojnika, da se ukloneta pozivu. Tudi
dopis in grožnja glavarstva sta zavrgla oba možakarja,
nakar sta bila enostavno odstavljena.

Vrhovni vodja komisije Hansel je zopet nekega
dne pregledoval, koliko in kje so opravili podrejeni
mu oddelki zatiranje uši. Ob tej priliki se je mudil
tudi v Pišecah. Ljudje so že očito godrnjali zoper po-

12

stopanje razkuževalcev in so letele pikre opazke in
grožnje iz raznih ust tudi na račun glavnega komi-
sarja Hansla.

Neža Šumak, soseda Jurja Veršeca, je bila pri
pogledu na Hansla tolikanj razljutena, da mu je oči-
tala vpričo zbrane razkuževalne komisije, da po-
tepuhi pri komisiji sami raznašajo ušivi mrčes in da
je on Hansel ušivec vseh ušivcev! Bable je tako raz-
sajalo z vsemi mogočimi psovskami nad gospodo in
težaki, da se nobeden ni upal lotiti žensčeta dejansko.
Pozneje jo je ovadil Hansel oblasti. Sodišče ji je pri-
sodilo šest mesecev zapora. Po posredovanju pišeč-
kega barona Moscona ji je bila kazen znižana na tri
mesece.

Iz Sromelj so bili trije zmerjači obsojeni na osem
mesecev, a tudi te je pozneje pomilostil cesar na dva
mesece.

Staremu Lapuhu na Sromljah, Vinkovemu očetu,
so posekali razkuževalci celi vinograd, katerega je
posedal pri Sv. Jakobu v pišečki župniji. Nasilno in
brezobzirno postopanje ušivcev je starega tako silo-
vito razburilo, da ga je oplazila smrtna kap pri po-
gledu na opustošenje.

ljenje more priti edino iz duše. V to svrhu je toplo priporočati duhovne vaje, ki se vršijo in se bodo vse leto vršile v Domu Srca Jezusovega v Mariboru (pri gg. pp. jezuitih). Pojdi in udeleži se tudi ti te duševne obnovitve! Veliko lažje boš potem premagal hude in resne čase, v katerih živimo. In če se ti bo mogoče mnogo zlelo, dati tam 100 Din za tri dni za stanovanje in hrano in vso oskrbo, ti moram reči, da ni preveč. Meni, ki si denar težko zaslužim, ni bilo žal teh 100 dinarjev, ki sem jih potrošil pri duhovnih vajah. Poguma je treba in volje, pa gre vse! Fantje, obnovite si duha in srce!

*

Zgornja Poljskava. Včasih si katero na našem odru zaigramo. V mesecu februarju so se naši cerkveni pevci spel izkazali. Priredili so »Kovača in njegovega študenta«; prav lepo je bilo. V nedeljo dne 31. marca bo pa spet nekaj, kar še tudi drugim sosedom povemo. To pot vprizorijo dekleta našega izobraževalnega društva »Skala« našim dobrim mamicam »Materinski dan«. Vprizorili bodo dve lepi igri: »Za srečo« in »Nevesta iz Amerike«. Sodeluje pevski in tamburaški zbor. Matere, dekleta in vsi prijatelji poštene mladine in lepe igre, pridite ta dan ob treh popoldan po večernicah na Zgornjo Poljskavo v Društveni dom pri g. Rečniku. Ne bom vam žal!

3v. Lenart v Slov. goricah. Prosvetno društvo »Zarja« pri Sv. Lenartu vprizori v nedeljo dne 31. marca v dvorani Narodnega doma misterij »Slehernik« ob treh popoldne. Pred in po igri pevske točke. Društvo vljudo savi k obilni udeležbi!

Stari trg pri Slovenjgradcu. V proslavo svetega leta vprizorimo v novi župnijski dvorani v Starem trgu pri Slovenjgradcu »Pasijon« ali »Trpljenje in smrt Jezusa Kristusa«. Predstave bodo: v nedeljo dne 31. marca, ob 3. uri popoldne, za Stari trg; v soboto dne 6. aprila, ob 8. uri zvečer, za mesto Slovenjgradec; v nedeljo dne 7. aprila, ob 3. uri popoldne, za okolico; v torek dne 9. aprila, ob 2. uri popoldne za šolsko mladino. Začetek vsikdar točno ob napovedani uri. Ker je del čistega dobička namenjen za evharistični kongres v Ljubljani.

Na pogreb prve smrtni žrtve zatiralcev trtne uši je prišel tudi Lapuhov edinec Vinko. Po dolgem času zopet pod domačo streho je zvedel, da mu je tudi mačeha pod grudo in da je on kot edini sin rajnega dedič Lapuhovine.

Pogreb starega Lapuha se je vršil pod očitimi znaki, da že vre v priprostem narodu in je treba pognati v smodnišnico ljudske nevolje iskro, pa bodo zleteli vsi oblastni predpisi v zrak in narod bo segel po samopomoči.

Ko je zagledal od glavarstva radi neposlušnosti odstavljene sromeljski župan Vinka, od katerega se je že toliko govorilo po fari na dobro in slabo plat, mu je nekaj v notranjosti pošepnilo: Ta bo strl ušivi oblastni kači glavo. Za njim bodo drli kmetje in napodili s silo razkuževalno svojat!

Župnik je sklenil ob odprtem grobu starega Lapuha pogrebne molitve in menil mirno ter dobrohotno ob koncu, naj se lepo razidejo, ker napram oblastni sili je kmet bre. pravega odpora ter moči. Duhovnikov opomin k pameti ter miru je dosegel ravno nasprotno! Številni pogrebi niso krenili vsak na svoj dom. Brez posebnega poziva so zavili v krčmo,

ni, pridite in posetite to res lepo odersko delo v najobilnejšem številu!

Štrigova pri Ljutomeru. Na praznik sv. Jožefa je napravilo izobraževalno društvo »Lipa« v Sv. Bolfenku pri Središču izlet v Štrigovo, kjer je vprizorilo v šolski zgradbi preselljivo Fintgarjevo igro »Veriga«. Prispel je tudi moški pevski zbor, ki je med omenjeno igro izvajal krasne narodne pesmi. Igra, ki je bila zelo številno obiskana, se je prav dobro obnesla, da ni bilo ploskanju gledalcev in poslušalcev kraja. Izletnikom, našim sosedom, hodi tem potom izrečena prisrčna zahvala!

Naročajte naše liste, ki jih tiska Tiskarna sv. Cirila:

»Slovenski gospodar«

»Naš dom«

»Nedelja«

»Glasnik presvetega Srca Jezusovega«

»Rafael«.

Kaj bo z našim vinom?

Te dni se je vršil zanimiv boj med Vinarskim društvom in nekim dopisnikom »Večernika« v Mariboru v zadevi banaškega in našega vina. Dopisnik je očital v članku »Resna beseda o uvozu banatskih in dalmatinskih vin«, da je samo v januarju in februarju se uvozilo v Maribor 60.000 hl banačana ter dalmatinca. Vinarsko društvo pa ugotavlja, da se je lani celo popilo v Mariboru samo 14.850 hl vina. Ako bi ta vest odgovarjala resnici, bi moral vsak tukajšnji državljan izpiti v dveh mesecih 200 l vina, dočim je res, da pride letno le okrog 42 l na osebo.

V tej debati smo izvedeli še nekaj drugega. Vinarsko društvo se je sicer obrnilo na banovino za zaščito pred takim uvozom banaških in dalmatinskih vin, da pa je prejelo odgovor, da so vina gotovo pristna, ker se ne splača ponarežati vina s ceno 2 Din za liter in da je kontrola stroga, poleg tega pa da stojita kmetijsko kakor tudi trgovsko ministrstvo strogo na stališču, da se ne sme ovirati legalna vinska trgovina.

Zanimiv je poziv, da si naj vinogradniki sami pomagajo! Vedno in povsod se piše, kako se želi pomagati kmetu, ki je gospodarsko na robu propada. A zadnjič smo prejeli tolmačenje glede znižanja zemljarine, da to za — slovenske vinograde ne velja! Sedaj prejemo obvestilo, da si naj sami pomagamo glede preprečenja uvoza banačana in dalmatinca.

Kako bo ta samopomoč izgledala, vidimo iz tega, da se v Mariboru vedno bolj razvijajo dalmatinske kleti in gostilne. Ti dve leti, ko je bilo našega vina malo, res niso naši vinogradniki mislili na to, kako bi ga prodali. Je šlo. Osvojili so si trg nazaj. Sedaj se naše vino zopet odriva in treba bo res vse storiti, da bo v jeseni naš vinogradnik lahko prodal svoje vino. Na poziv banovine, ki ima dolžnost skrbeti tudi za procvit kmetsko-vinogradnika na Štajerskem, si bomo morali sami pomagati.

Kmetje, ki prihajate v mesto, zahtevajte v gostilnah, če kaj pijete, samo štajersko vino! Gostilne, ki nočejo točiti štajerskih vin, si zapomnite! Okleinite se vinarskega združenstva! Vodi te po svojih zaupnikih kontrolo, kdo uvaža in koliko uvaža katera vinska trgovina tega vina v naše kraje! Vemo, da se je to vprašanje sprožilo sedaj za časa volitev in da bo deževalo obljub; vemo pa tudi, da drži le navodilo banovine kot edino resnično: da si naj pomagamo sami! »Slovenski gospodar« bo prinašal v tem oziru še nadaljnja poročila, da vas bo obveščal o tem važnem gospodarskem vprašanju naših vinogradnikov in viničarjev. Naši vinogradi ne smejo propasti!

Pri železnih težkočah, izgubljenem toku, zagatenju, napetosti, zgač, vzpehavanju, tesnobi, bolečinah v čelu, nagnjenju k bluvanju povzročita 1—2 čaši naravne »Franz Josefove« vode temeljito iztrebljenje prebavil. Mnenja bolnišnic izpričujejo, da jemljejo »Franz Josefovo« vodo radi tudi oni, ki morajo dolgo polegati v postelji in jim zelo prija ta voda. »Franz Josefova« grenilca se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah.

kjer jim je tolmačil župan, da je prekoračilo nasilje gosposke že vse meje kmečke potrpežljivosti. Vse dosedanje mile prošnje vinogradnikov, naj nehajo z izsekavanjem trte, so bile bob ob steno. Lopovski ušivci so pri mastnih plačah tako drzni, da uničujejo vinograde tik pred trgatvijo in je steklo na stotine veder vinskega mošta z goric v grabe! Če bo gledal kmet mirno prekrižanih rok, kako mu uničuje gospod slednji vir dohodka, ga bodo slekli do gola in zahtevali od njega, da mora živ v grob! Njega so odstavili kot župana, ker drži s sorojaki. Lapuha so že nagnali v smrt, drugi so po zaporih in ušivci ne bodo nehali s hudičevim oljem, dokler bo še lukal kak trs iznad zemlje! Boste videli, kako bo pobrala cela komisija s svojimi skupinami ter oddelki šila ter kopita, če bo zadela enkrat na neustrašeno kmečko pest. Na Sromlje se še Hansel ni upal z vražjim oljem, v Artiče tudi ne, ko ve, da smo mi gorjanci bolj trd oreh nego so dolanci! Treba našuntati v skupnost še Pišečane, Brežičane ter Bizeljčane in otičti bodo pred iztrebljenjem vinogradi, kolikor jih še niso uničile ušive komisije. Glas o skupnem nastopu gorenjcev in dolancev bo ponesel med ljudi Lapuhov Vinko, katerega itak

treba razmočiti poprej v vodi. S soljo in z raznimi dišavami je sago kruh posebnost za jutrek. Še v prejšnjem stoletju so prejemali angleški ter holandski vojaki in mornarji sago kruh.

Najzanesljivejši prerok potresnih sunkov

ni kak aparat, ampak neke vrste som, ki živi v japonskih morjih. Japonski učenjaki so dognali s pomočjo opazovanja, da prerokuje ta riba v obsegu 2000 km nekaj ur pred izbruhom potresa njegov pojav v svoji sigurnosti na ta način, da priplava iz globlin na površje in preplašeno šviga ter bega sem ter tja po vodni gladini in razodeva razločno strah.

Odprta noč in dan so groba vrata

Pekre pri Limbušu. V visoki starosti 92 let svojega življenja je po kratki bolezni zatisnila svoje oči dne 15. marca t. l. gospa Rozalija Zorko, blaga mamica g. Petra Zorko, posestnika, trgovca in gostilničarja na Pekrah pri Limbušu, previdena s sv. zakramenti za umirajoče. Pokojnica je bila dolga leta posestnica v Zamanjih pri Polenškaku. Ko so jo na stara leta in po smrti skrbnega soproga zapustile moči, je prepustila posestvo svojcem, sama pa se je podala k svojem ljubljenu sinu Petru v Pekre, kjer je preživljala, lepo oskrbovana, svoja stara leta, dokler je ni zajela blede smrt kot najstarejšo osebo limbuške župnije. Sin Peter, ki jo je otroško ljubil in spoštoval, ji je s pravo otroško ljubeznijo lajšal starostne težave in slajšal zadnje čase njenega življenja. Pač lep zgled, kako je treba izpolnjevati četrto božjo zapoved. Velicestno se je vršil ob ogromni udeležbi njen pogreb. Po opravljeni zadušni sv. maši smo jo spremili na njen zadnji zemski dom. Pogreba se je udeležil limbuški občinski odbor, čigar član je tudi o. Zorko, ognjegasno društvo iz Peker, čigar starosta je g. Zorko, ter ogromna množica limbuških faranov, Mariborčanov, Studenčanov in drugih iz sosednjih župnij. Njej, ki ji je vsedobri nebeški Oče naklonil, da je doživela tako visoko starost, naj tudi podeli večni mir in pokoj! Preostalim naše prisrčno sožalje!

Jarenina. Tudi v Slovenskih goricah razsaja gripa in skoro ni hiše, ki ne bi koga zalezla, in tej zavrtni bolezni je podlegla posestnica gđc. Roza Jamernik, hči znanega posestnika Jamernika v Vukovem dolu. Stara je bila 40 let. Rajno so položili v petek dne 14. marca na jareninskem pokopališču k večnemu počitku in g. kanonik Čizek je opravil zadnje molitve. Na njeni zadnji poti jo je spremlilo veliko prijateljev in znancev od blizu in daleč. Pevski zbor pod vodstvom g. organista Knupleža je v cerkvi in ob odprtem grobu zapel pretres-

ljiva žalostinke. Naj počiva v miru, vsem žalujočim preostalim iskreno sožalje!

Sv. Marjeta ob Pesnici. Tužno so zapeli zvonovi dne 15. marca in so nam naznanili tužno vest, da je po dolgi in mučni bolezni mirno v Gospodu zaspala v 52. letu svoje starosti dobra žena, blaga mati in skrbna gospodinja, posestnica in mlinarica v Grušovi Rozalija Dimnik. Pogreb blagopokojne se je vršil dne 17. t. m. popoldne ob dveh od hiše žalosti ob ogromni množici ljudstva na pokopališču k Sv. Marjeti ob Pesnici.

Bukovci. Hitimo živeti, hitimo delati, se veseliti, pa tudi umreti. Da nas lahko smrt iznenadi v najlepši dobi našega življenja, na to malo mislimo, a vendar se vse to dogaja zadnji čas v naši sredini. V globoki tugi in žalosti smo izročili materi zemlji prvo: L. Kristovič, katera je postala žrtev materinstva. Bila je stara komaj 26 let; pridna ter skrbna gospodinja. Drugi, zdaj večni sosed Kristovičeve je Fr. Hrvat; podlegel je kratki in mučni bolezni, star komaj 44 let. Kdo ni poznal Becovega Franca? Nikdar ni nikomur storil nič hudega, pač pa so grenili drugi njegove ure. Bil je prijatelj nedolžnega veselja in dobričina, ki ga bo pogrešal marsikdo. Bog bodi obema usmiljen in dober plačnik!

Polenšak pri Ptuj. V boljše življenje, kakor ga je imela na tej zemlji, je odšla Bratuša Marja, viničarka na Polenškaku. V starosti 50 let ji je pretrgala nit življenja huda pljučnica. Zapušča žalujočega moža invalida ter doraščajočo hčer in sina. Pokoj njeni duši, ostalim naše sožalje!

Kraljevci, Sv. Jurij ob Ščavnici. Mlado cvetko, staro komaj 16 let, vrljo Marijino družbenico, nam je ugrabila kruta smrt. Pred letom ini je dobila špansko bolezen, pri kateri se je tako močno prehladila, da se je je polastila neusmiljena jetika. Iskali so njeni starši pri večjih zdravniških pomoči, a ni je bilo od nikoder. Vedno je pravila, da bo v času sv. mi-

sijona šla sama k sv. maši, posebno takrat, ko bodo dekleta imela svojo pobožnost, če ne bo šlo drugače, pa jo bodo atek peljali. Bila je vedno veselega in šaljivega značaja. Zato je z junaško potrpežljivostjo in brez godranjanja prenašala svoje bolečine. V pondeljek je bila sprevidena s sv. zakramenti, v torek po noči pa je mirno v Gospodu zaspala. Pogreb je bil v soboto dne 9. t. m., ob obilni udeležbi ljudstva in belo oblečenih deklic; tudi narava se je oblekla v belo oblačilo. Sprevod je vodil domači gospod župnik ob asistenci g. kaplana. Pri odprtem grobu je spregovoril g. župnik prisrčne in tolažilne besede. Nato so ji dekleta zapela slovo, da ni ostalo suho nobeno oko. Očetu, materi, bratu in sestri naše sožalje!

Svetinje pri Ormožu. Umrl je naročnik našega »Slovenskega gospodarja« Ludvik Slavinec, dober družinski oče, kmet v Mihalovcih, ki je še prvo nedeljo v mesecu marcu prejel svete zakramente v farni cerkvi. V pondeljek zjutraj ga je že zadeala kap in po enem in pol dnevu je izdihnil svojo blago dušo. V petek dne 8. marca se je pokazalo vkljub hudemu mrazu, kako je bil rajni priljubljen pri vseh. Ob pol desetih je g. župnik Franc Bratušek v spremstvu g. župnika Polaka od Sv. Miklavža blagoslovil truplo pokojnika. Cerkevni pevski zbor mu je zapel na domu ginljivo žalostnko. Zatem je krenil v dolgi vrsti sprevoz v cerkev, kjer je daroval sv. mašo za pokojnega domačega gospod župnik. Ginljivo in nad vse hvalevredno za svetinjsko župnijo je bilo videti, kako so pogrebci in rodbina prejeli sv. obhajilo za dušo pokojnega. Ob odprtem grobu mu je cerkveni pevski zbor spet zapel žalostnko. Počivaj v miru in nebeška uč naj ti svetil! Zalujoci ženi in otrokom naše iskreno sožalje!

Grče v Savinjski dolini. V petek zvečer dne 8. marca proti polnoči je odšel v večnost naš bogoslovec III. letnika Štefan Vošnjak. V pondeljek so prišli iz Maribora njegovi tovariši bogoslovci s svojim ravnateljem, stolnim de-

Slovesnosti ob priliki povodnje.

V Egiptu so slavili vsako leto čuden praznik. Kako hitro je bilo videti na glavni egipčanski reki Nilu, da narašča, so zadelali vhod v kanal pri Kairi, po katerem je napeljana voda za namakanje celega gornjega Egipta. Ko je bil dogotovljen zatvorni jez, ga niso smeli poprej predreti, dokler ni doseгла voda v Nilu gotove višine. Nato so proslavili dan predora jeza z največjimi slovesnostmi. Slovesnosti se je udeležil celo turški paša s svojim spremstvom. Ob kanalu so postavili številna šotore, pod katerimi so se nastanili imenitniki. Judeje in Kopti so morali

poznajo po spodnjih krajih. Mladi Lapuh naprej in mi drugi za njim! Zmaga bo nasa, gosposka bo morala odnehati in mi bomo zopet gospodarji na svoji zemlji!

Odstavljeni sromeljski župan je oklical Vinka za organizatorja upornega kmečkega gibanja, ki je bilo čisto upravičeno in usmerjeno proti brezglavi brezsrčnosti gosposke.

Vinko je postal že tretjič v svojem življenju vodja ljudskih puntarjev, ne da bi se bil potegoval za to moč. Priprosti ljudje so nekako sami občutili in nekotranji glas jim je govoril, kdo izmed njih je najsposobnejši ter najpogumnejši, da jim pomaga do pravic na lastni grudi.

Lapuhov Vinko se ni otresal obče priljubljenosti kot vodja rakarjev, ni se strašil graničarjev v tajnem dostojanstvu glavarja tobakarjev, nikakor ni mogel prezreti glasne ljudske volje, ko ga je zahtevala za prvobojevnika proti teptačem ljudske lastnine.

Ni nikoli občutil v svojem srcu ljubezni do očeta! A očitni uboj roditelja s strani oblasti je silil tudi njegova na maščevanje zoper nečuvstvo nasilje, katero grozi s prerano smrtjo še božnjaj kolikerim drugim kmečkim očetom!

Rojstna župnija Sromlje je postavila Vinka Lapuha na čelo upora. Pobuna je usmerila oblastno postopanje v povsem drugo smer!

Vinogradniški puntarji so prisilili merodajna mesta, da treba kmetu pomagati in ne ga samo tlačiti, dražiti in mu uničevati s sekiro in strupenimi plini njegov zadnji up.

Nikdo se ni prav zavedal, kdaj in kako je imel Lapuhov Vinko celotne spodnje kraje za seboj. Ni bilo treba mnogo prigovarjati ali dražiti ljudsko nevoljo, zato so skrbele v obilni meri razkuževalne komisije. Kmetom je bilo treba samo dopovedati, da en sam ali dva ne moreta nič opraviti, pač pa se bodo vsi skupaj zopet dokopali do pravic, da bo odločeval kmet sam, kaj se naj godi v njegovem vinogradu. In ravno zavesti do moči v skupnosti ni znal nikdo tako vzbujati, kakor Lapuhov Vinko. Kmalu so se pokazali sadovi njegove organizacije na raznih koncih in krajih.

Ni preteklo niti 14 dni po smrti njegovega očeta, že je morala pobegniti razkuževalna komisija pred razljutenimi kmeti iz Orešja v župniji Bizeljsko. Puntarji so se postavili ušivcem po robu s koli ter tre-

kanom g. dr. Cukalo, ki je opravil cerkvene obrede, in so ga od doma spremljali na zadnji poti. Takega spreveda še v Grižah ni bilo. V cerkvi se je gospod dekan in ravnatelj bogoslovja poslovil od rajnega Štefana, ki ga je Večni prej poklical k sebi, preden je stopil pred Njegov oltar. Nato je bila asistirana črna sv. maša. Bogoslovski pevski zbor, pri katerem je Stefan tako rad prepeval, mu je pel zadnje pesmi v slovo. Pri cerkvi počiva, njegova duša pa pokoj uživa pri Vsemogočnem, ki naj tolaži žalostne starše in sestre.

Podsreda. Pri nas smo pokopali ob spremstvu treh duhovnikov in ob ogromni udeležbi domačinov daleč znano ter obče priljubljeno in spoštovano gospo Ano Škerbec, bivšo posestnico na Pokleku. Rajna je bila najboljša mati 11 otrokom. In ravno kot mater jo je usoda prebridko preizkušala. Njen sin Janko je ponesrečil kot novomašnik z vozom in je

podlegel poškodbi. Od ostalih otrok so preživeli drago mater sin Edmund, ki vzorno gospodari na domu, hčerke Pepca, Marica in Tinka, ki so vse dobro poročene. Gospa Škerbec je bila znana pod nazivom »duhovniška mamica«. Prava slovenska mati trpinka, uživala večno plačilo, katerega si si zaslužila!

Planina pri Sevnici. Pri nas je umrl posestnik in pekovski mojster tržan Franc Sluga. Bil je dober človek, skrben gospodar, 30 let član gasilnega društva, nazadnje izvoljen častni članom in globoko veren katoličan. Bolehal je dolgo, rak na jetrih mu je uničeval življenje. Na pokopališču smo ga spremljali v snegu in burji. Izredno velika udeležba je pričala, kako vsestransko je bil priljubljen. Poslovilne besede mu je govoril domači gospod župnik. Zapušča 37letno vdovo in štiri otroke. Najstarejši je star 12 let, najmlajši pa 5 let. Naj v miru počival!

šmentane krize ne bilo, pa je je čimdalje več, kakor kakšne nalezljive bolezni. Sprašujemo se v skrbeh, kaj bo, če ji zdravniki, ki se trudijo okoli nje, ne bodo prišli v okom. Pravijo, da je upanja zelo malo. Drugače smo še kljub vsem stiskam bolj vesele narave, čeravno nam gre včasih tudi na jok, kadar namreč ogledujemo razne dražbene oklice na občinski deski.

Bukovci pri Ptuj. Nahajamo se v mesecu marcu. Prestali smo, slabo oblečeni, hvalabogu ne prehudo zimo, narava se prebuja. Mi pa pravimo: merc je pes, april pa ves; maja pol, te če kaj bo! Na konec te prerokbe so posebno radovedni »janičarji« bivše JNS.

Polenšek pri Ptuj. Med drugimi, ki smo že njihova imena ovekovečili v »Slovenskem gospodarju«, so si še obljubili zakonsko zvestobo: Visenjak Martin, posestnik in vdovec iz Strmca, in Trunk Lizika iz Preroda. Bog daj srečo! Kukovec Franc, posestniški sin na Zasadih, je kar mahnil par korakov preko ceste k sosedovim in rekel Brenholčevi materi: tukaj bova zdaj gospodarila, midva z vašo dobro hčerko Miciko. Priden mladenič Muhli Ivan, čevljar v Lasigovski grabi, si je zaželel čistjšega zraka in jo je mahnil k Sv. Lenartu, kjer je poročil mladenko Canjko Matildo, in s katero zadovoljno gospodari na razglednem hričeku na Bresnici. Dober in delaven fant Sirc Ivan iz Polenec si je pripeljal mlado nevesto Šulak Ottilijo iz Rucmanec, Sv. Tomaža fare. Še en par je bil pri nas poročen, ki pa noče biti imenovan, le toliko radovednežem lahko zaupamo, da je bil ženin iz Lancove vasi, nekje onkraj reke Drave. Vsem tem mladim, brhkim parom naj rosi nebo obilo sreče in blagoslova! — Pretekli teden zvečer sta dva neznanca na cesti pri Sv. Lenartu napadla bivšega župana, sedanjega upravnika bivše občine Polenci, Erlih Franca, ko se je vračal mirno in brezskrbno, ga precej pretepla in naglala proti Prerodu, kjer sedaj stanuje. Opraskan in potočen po glavi, je Erlih poiskal pomoč v ptujski bolnici. Kljub takojšnji in nemurni pomoči od strani župana Joško Laha, oblasti, ki so tudi takoj stopile v akcijo, niso še dosedaj mogle izslediti zločincev.

Razkrižje pri Ljutomeru. Pri nas je bil pust precej živahen. Na pustno nedeljo smo imeli v zavodu sv. Ivana priliko se nasmejati čez

Sv. Anton na Pohorju. Volk nam je šel skozi faro. Tukaj na Pohorju kriza še hujše pritiska ko drugod.

St. Peter pri Mariboru. Preteklo nedeljo se je vršil sklep šestega gospodnjško-kmetijskega tečaja, združenega z razstavo, ki ga vodijo tukajšnje šolske sestre. Tečaj je obiskovalo 13 gojenk. Iz teh tečajev je izšlo že nad 75 bodočih gospodinj. Gojenke so ob sklepu pokazale, koliko znanja so si pridobile v tem kratkem času ter potrdile, da so res pazljivo in marljivo se učile in sledile vsestranskemu pouku. Hvala gre tudi šolskim sestram, zlasti še voditeljici tečajev S. Gabrieli, ki polagajo mnogo truda in ljubezni pri vzgoji bodočih slov. gospodinj. Sklepne slovesnosti so se udeležili med drugimi tudi srezki šolski nadzornik g. Tomažič, ki se je zelo pohvalno izjavil o lepo dovršenem tečaju ter izrekel zahvalo šolskim sestram za njihovo vzgojno delo za šoli odraslo mladino; dalje zdravnik g. dr. Pihlar, ki je gojenke poučeval v zdravstvu, domači župnik in še drugi povabljeni gostje.

Sv. Jakob v Slov. goricah. Zaščitniku naših

družin sv. Jožefu radi izkazujemo čast. Samo nekje so mislili s plesom obhajati ta praznik in se je zbrala gotova mladina, da se je plesalo celo noč v bel dan. Ali je ples in fukanje prikladno za postni čas?!

Sv. Jakob v Slov. goricah. V predpustnem času je bilo v naši župniji obilo kandidatov, pa ne za parlament, marveč za zakonski stan. Nekaj se jih je tudi poročilo. — Že štiri mesece smo moleovali pri merodajnih krogih, da bi se zopet odprla naša knjižnica. Vsi poskusi so bili odločno zavrnjeni. V tem oziru bi lahko občinske uprave pomagale, pa jim manjka za to smisla. — Smolo smo imeli z volilnimi reklamacijami. Prvič smo zadostili predpisani roku in po nasvetu »Slovenskega gospodarja«, pa smo bili zavrnjeni. Ko smo zadostili zahtevanemu pogoju, pa smo bili drugič zavrnjeni, češ, da je rok potekel. In vseh 71 reklamantov zgubi svojo volilno pravico in mi hočeš nočeš ostanemo pri prihodnjih volitvah abstinentje!

Zgornja Polskava. Morda že veste, da je postala naša Zgornja Polskava že lansko leto bolj ponosna in slavna, ker je namreč sedaj središče, to je sedež novo združene občine Polskava. Naši spodnji sosedje so nam to malo zamerili. Toda sčasoma se bomo že pobotali, tako da bo na obe strani prav, samo da bi te

bežnicami. Razkuževalci so morali vzeti pot pod nož in so bežali na vso sapo iz Orešja na Bizeljko. Vladni komisar, ki je vodil oreško komisijo, je zgubil na begu pečenega piščanca, katerega mu je bila dala na pot krčmarica, pri kateri je bil na hrani.

Josip Mešiček, nadučitelj v pokoju in posestnik v Krčevini pri Mariboru, je bil očividec majhnega nastopa tedanjega puntarskega gibanja. V »Naših goricah« iz leta 1928 piše omenjeni sledeče: »Bilo je meseca septembra, v času veselih šolskih počitnic, ko pride k meni na poset moj dragi, sedaj že pokojni tovariš Jože Cizel, poznejši profesor na ženskem učiteljsku v Gorici. Bival sem takrat v Pišecah, dasi sem bil že imenovan za Brežice. Ostal je pri meni en dan in dogovorila sva se, da ga drugi dan spremim na njegov rojstni dom v vasi Zlogonsko, sedaj Vrhje ob Sotli, v občini Kapele pri Brežicah. Ko sva naslednjega dne korakala preko pišeckih gričev in prišla iz vinskih goric v majhen gozdič, sva zagledala na potu pred seboj moža, ki je bil kakal z motiko po tleh. Nisva še bila pri njem, ko stopi iz goščave drug mož s krampežnico na rami in hkrati z druge strani še tretji z gorjačo v roki. Zdelo se je nama takoj, da ti možje nič

dobrega ne nameravajo. Eden izmed njih pa je mene brž spoznal in je drugima dvema zašepetal: »Ta dva nista prava.« Drugi dan smo zvedeli, da so v taistem kraju prepodili komisijo, ki je hotela razkuževati vinograde. In taki izgredi proti vladnim organom so se potem še ponavljali.«

Večkrat se je zbralo na mestu, kamor so bili namenjeni razkuževalci, po par sto kmetov. Vsak je imel nekaj trdega v rokah. V takih slučajih jo je komisija popihala med posmehom in krhkimi psovki.

Vrhovnim komisarjem je postalo jasno pri tolikanj pogostih pojavih nasilnega odpora, da puntarje nekdo organizira, jim daje smernice in jih razpošilja v močnih skupinah, ki preprečujejo razkuževalne posle.

Kakor že omenjeno, so člani ušivih komisij za taiste čase zaslužili sijajno. Ravno radi mastnega zasluzka se skraja niso toliko zmenili za punt v bojazni, da bi jih ne zamenjali ali sploh ukinili. Šele tedaj, ko je bilo onemogočeno vsako nadaljevanje razkuževanja, je razposlalo glavarstvo orožniške patrulje, da doženejo, kdo hujska na odpor in kdo je kolovodja očitne vstaje.

(Dalje sledi.)

jez predreti, nakar so pometali brezštevilni navzoči v pred jezom nabrano vodo: orehe, melone in vse mogoče predmete. Paša je poglaval v vodo nekaj rumenih zlatnikov. Predor jeza je bil spremljan od razsvetljave, priprosti ljudje so plesali, tulili in izražali veselje, da bo poplava Nila zapustila zemlji rodovitnost ter bogato žetev.

Poraba bučk (šivank) v Združenih državah Severne Amerike.

Vsako leto izdelajo v Ameriki 10 do 15 milijard bučk. Na vsakega Amerikanca odpade na leto v Združenih državah Severne Amerike 100 do 150 komadov te igle.